

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 36.

Anden Sæssion.

15de Møde.

Tirsdagen den 29de October.

(Fortsat.)

B. Christensen: Jeg tillod mig allerede i forrige Samling, da dette Forslag var for, at erklære mig imod det, og saaledes gjør jeg endnu. Det er fuldkommen klart, at dette Forslag indeholder en Begunstigelse imod den nuværende Besidder af Lehnet, paa Bekostning af de med ham Berettigede i Lehnet, deels hans Successorer, deels Fæsterne, og jeg finder det paa en Tid, da Fæstevæsenet og Godsævnenet paaantænktes afløst, mærkeligt, at man kan ville angribe netop dette specielle Forhold, og at man kan ville søge det løst paa en Maade, saa tvivlsom som den, her er foreslaaet. Der er paa andet Sted, hvor dette Forslag allerede er behandlet, i det Væsentlige ingen Forandring gjort i det fra sidste Sæssion, uden at der er sat, ja jeg kunde kalde det, hvad det ogsaa der er blevet kaldt, en Præmie for vedkommende Lehnsbesidder, for at opmuntre ham til at sælge netop til Fæsterne; men denne Præmie forekommer mig ikke at kunne opveie Lovudkastets andre Betænkkeligheder, navnlig fra Fæsternes Standpunkt, og jeg skal derfor bekæmpe dette Forslag paa ethvert Trin. Jeg skal indskrænke mig til disse Ord, deels fordi vi allerede i forrige Møde have udtalt de Grunde, der opfordre til at bestride Forslaget, og deels fordi det paa det andet Sted, hvor det har været behandlet, af en høit anseet Jurist, der ikke skal kunne paafiges, at være hildet af nogen sær Forkjærlighed for Fæstebønderne, er blevet oplyst saa tilstrækkeligt, at jeg ikke kan troe, det efter en Belysning fra en Mand som ham, skulde kunne trænge igjennem her.

Mourier: Jeg kan dog ikke andet end udtale Haabet om, at Sagen maa trænge

igjennem. Da den i forrige Sæssion for nogle saa Maanedes Tid siden saa udførligt er bleven debatteret saavel i nærværende, som i det andet Thing, og disse Forhandlinger maae antages endnu at være i frisk Minde, skal jeg følgelig under den indledende almindelige Discussion blot tillade mig nogle ganske korte Bemærkninger. Det er kun i enkelte Punkter, at det nu foreliggende Lovforslag afviger fra det tidligere, der allerede fandt stor Anklang her i Salen og meget nær havde vundet Pluralitet for sig. Den væsentligste Forandring er den, der indeholdes i § 4, forsaavidt der kun ubetinget er tillagt Lehns- eller Fideicommissbesidderen 10 pCt. af Kjøbesummen, men den Afgang, der ved Paragraphens sidste Deel skulde hjemles ham til i visse Tilfælde at erholde en større Quota af Kjøbesummen, indtil 20 pCt., blandt Andet er knyttet til den Betingelse, at Afhændelsen skeer til Brugerne, deres Børn eller Svigerbørn.

Der kan maaskee reises Tvivl om Principmæssigheden af denne Bestemmelse; men vist er det, at den er vel stiftet til at svække adskillige af de Betænkkeligheder, som forrige Gang stillede sig mod Forslagets Antagelse. Man har derved søgt at opnaae en dobbelt Fordeel for Brugerne og deres Familier, nemlig, deels at forøge Tilbøieligheden hos vedkommende Lehns- og Fideicommissbesiddere til at sælge Bøndergodset til Brugerne, deres Børn eller Svigerbørn, og navnlig modvirke den Interesse, som det muligens kunde have for en eller anden saadan Besidder at oppebie Fæstledighed og da afhænde Bøndergodset til Fremmede, og deels den, at der herved aabnes Brugerne og deres Familier yderligere Udsigt til at opnaae Selveiendom paa moderate Betingelser. Det forekommer mig, at dette i Forbindelse med Lovforslagets øvrige Bestem-